

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 03, 2016

Nummer 3, 2016

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:21](#) 12-01-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:17](#) 12-01-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:16](#) 12-01-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:18](#) 12-01-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:19](#) 12-01-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:20](#) 12-01-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:6](#) 05-01-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:15](#) 05-01-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:3](#) 05-01-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:8](#) 05-01-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:11](#) 05-01-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:10](#) 05-01-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2](#) 05-01-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:4](#) 05-01-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1](#) 05-01-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:5](#) 05-01-2016

Annotatie

[De schoonmaker als medeplichtige aan toekomstige hennepsteelt? Noot bij HR 3 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3490.](#)

J.M. ten Voorde

RECHTSPRAAK

Het middel klaagt terecht dat de rechtbank de ongegrondverklaring van het beklag ontoereikend heeft gemotiveerd.

Het middel klaagt dat de rechtbank de ongegrondverklaring van het beklag ontoereikend heeft gemotiveerd.

In cassatie moet ervan worden uitgegaan dat onder [betrokkene 1] op de voet van artikel 94 Sv beslag is gelegd op het in het klaagschrift bedoelde horloge dat volgens de klager hem in eigendom toebehoort. Te dezen doet zich dus het geval voor dat een ander dan de beslagene, stellende dat het in beslag genomen voorwerp hem in eigendom toebehoort, zich bij de rechtbank beklagt over de voortdrijving van het beslag en het uitblijven van een last tot teruggave aan hem. In een zodanig geval dient de rechter:

(a) te beoordelen of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert en, zo neen,

(b) de teruggave van het in beslag genomen voorwerp te gelasten aan de klager indien deze redelijkerwijze als rechthebbende ten aanzien van dat voorwerp moet worden beschouwd.

Het door artikel 94 Sv beschermde belang van strafvordering verzet zich onder meer tegen teruggave indien niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend, de verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer zal bevelen (vgl. HR 28 september 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL2823, NJ 2010/654, r.o. 2.8 en 2.9).

Het oordeel van de rechtbank dat het ‘gelet op de stukken en het verhandelde ter zitting’ niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de strafrechter, later oordelend in de strafprocedure tegen genoemde [betrokkene 1], tot verbeurdverklaring van het horloge zal besluiten, is tegen de achtergrond van hetgeen door de klager in raadkamer naar voren is gebracht, zonder nadere motivering, die ontbreekt, niet begrijpelijk. Hierbij heeft de Hoge Raad in aanmerking genomen dat de rechtbank niet heeft doen blijken zich rekenschap te hebben gegeven van de toepasselijkheid van een van de in artikel 33a lid 2 Sr vermelde voorwaarden ingevolge welke ook voorwerpen die aan een ander dan de veroordeelde toebehoren, vatbaar zijn voor verbeurdverklaring, terwijl uit niets blijkt dat een van die voorwaarden is vervuld.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Oost-Brabant, zittingsplaats 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:19

Zaaknummer: 15/01855

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.F. Faase

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 94 Sv

RECHTSPRAAK

De beslissing van de rechtbank met betrekking tot de voorwerpen waarop op de voet van artikel 94 Sv beslag is gelegd is ontoereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt dat de beslissing van de rechtbank met betrekking tot de voorwerpen waarop op de voet van artikel 94 Sv beslag is gelegd, ontoereikend is gemotiveerd.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 7.11 en 7.12 is het middel voor zover het zich keert tegen de ongegrondverklaring van het klaagschrift met betrekking tot de koffer met politiedocumenten en de tas met pillen, terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking maar uitsluitend wat betreft de beslissing omtrent de in beslag genomen koffer met politiedocumenten en tas met pillen en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:18

Zaaknummer: 15/01677

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.F. Faase

Advocaten: S. Aytemur

Wetsartikelen: 94 Sv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de verdachte niet ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard in het hoger beroep.

Advocaat-generaal W.H. Vellinga heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest en tot terugwijzing van de zaak naar het gerechtshof dan wel verwijzing naar een aangrenzend hof teneinde op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het middel behelst de klacht dat het hof ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd de verdachte niet-ontvankelijk heeft verklaard in het hoger beroep.

De wet bepaalt in welke gevallen tegen een rechterlijke uitspraak een rechtsmiddel kan worden ingesteld en binnen welke termijn dit kan geschieden; die termijnen zijn van openbare orde. Overschrijding van de termijn voor het instellen van hoger beroep door de verdachte, zoals in het onderhavige geval, betekent in de regel dat deze niet in dat hoger beroep kan worden ontvangen. Dit gevolg kan daaraan uitsluitend dan niet worden verbonden, indien sprake is van bijzondere, de verdachte niet toe te rekenen, omstandigheden welke de overschrijding van de termijn verontschuldikbaar doen zijn. Daarbij kan worden gedacht aan binnen de beroepstermijn verstrekte ambtelijke informatie waardoor bij de verdachte de gerechtvaardigde verwachting is gewekt dat de beroepstermijn op een ander tijdstip aanvangt of aan een zodanige psychische gesteldheid dat in verband daarmee het verzuim tijdig hoger beroep in te stellen niet aan de verdachte kan worden toegerekend (vgl. HR 6 januari 2004, ECLI:NL:HR:2004:AN8587, *NJ* 2004/181). Uit de met betrekking tot de rechtsgeldigheid van de aanwending van een rechtsmiddel vereiste rechtszekerheid vloeit de noodzaak voort scherpe en vaste grenzen te trekken (vgl. HR 4 februari 2014, ECLI:NL:HR:2014:231, *NJ* 2014/108).

Het hof heeft geoordeeld dat de omstandigheid dat door de raadsman van de verdachte abusievelijk geen hoger beroep is ingesteld, terwijl door de raadsman het vertrouwen was gewekt dat hoger beroep tegen het vonnis was ingesteld, niet kan worden aangemerkt als een bijzondere omstandigheid in voormelde zin. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat de wet in

artikel 449 Sv aan de verdachte de bevoegdheid verschaft zelf hoger beroep of cassatie in te stellen, terwijl artikel 450 Sv hem daarnaast de keuze laat het rechtsmiddel in te stellen door tussenkomst van een gemachtigd raadsman of vertegenwoordiger, en dat, zoals het hof heeft vastgesteld, de verdachte zijn wens om hoger beroep in te stellen slechts aan zijn raadsman – en niet aan de griffie van de rechtbank – kenbaar heeft gemaakt. Dat de raadsman heeft nagelaten tijdig hoger beroep in te stellen, komt onder deze omstandigheden, gelet op hetgeen onder 2.3 is vooropgesteld, voor risico van de verdachte.

De beslissingen van het EHRM van 10 oktober 2002, nr. 38830/97 (*Czekalla tegen Portugal*) en van 22 november 2011, nr. 48132/07 (*Andreyev tegen Estland*) dwingen in een geval als het onderhavige niet tot een ander oordeel, mede in aanmerking genomen dat in het eerste geval centraal stond dat aan de raadsman niet de gelegenheid was geboden vormverzuimen in de schriftuur te herstellen, en in het tweede geval centraal stond dat de verdachte niet zelf, maar alleen zijn raadsman de mogelijkheid had het rechtsmiddel aan te wenden.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:16

Zaaknummer: 15/01079

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: M.J. Lamers

Wetsartikelen: 408 Sv

RECHTSPRAAK

De aanvraag tot herziening wordt afgewezen, nu geen sprake is van een novum.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Gelet op de door het hof aan zijn verwerping van de gevoerde verweren ten grondslag gelegde feiten en omstandigheden, kan de bij de aanvraag overgelegde verklaring niet het ernstige vermoeden wekken dat het hof, indien het daarmee bekend zou zijn geweest, tot een andere beslissing zou zijn gekomen ten aanzien van de gevoerde verweren. Immers, uit die verklaring blijkt niet dat reeds voor of tijdens het steken door de aanvrager van de aangever diens moeder bij de deur stond om de aanvrager tegen te houden.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:20

Zaaknummer: 15/04446

Rechters: A.J.A. van Dorst, J.P. Balkema en J.W. IJssink

Advocaten: M.M. Koers

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Het oordeel van het hof dat ‘de enkele schriftelijke opgave van verdachte dat hij wegens een verhuizing niet op de hoogte was van de zitting in eerste aanleg’ niet als een schriftuur houdende grieven kan worden aangemerkt geeft blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel keert zich tegen de niet-ontvankelijkverklaring van de verdachte in het hoger beroep.

De Hoge Raad heeft in HR 1 juli 2014, ECLI:NL:HR:2014:1496, NJ 2014/441, r.o. 2.40 onder meer het volgende overwogen:

‘Ingevolge art. 410, eerste lid, Sv dient een appelschriftuur de grieven tegen het vonnis in eerste aanleg te bevatten. In die bepaling worden geen nadere materiële eisen gesteld waaraan de appelschriftuur, die ook door de verdachte zelf kan worden ingediend, dient te voldoen (...) Daarom ligt in de rede aan de formulering van de grieven thans geen hoge eisen te stellen.’

Het hof heeft klaarblijkelijk toepassing gegeven aan artikel 416 lid 2 Sv en daaraan ten grondslag gelegd dat ‘de enkele schriftelijke opgave van verdachte dat hij wegens een verhuizing niet op de hoogte was van de zitting in eerste aanleg’ niet als een schriftuur houdende grieven kan worden aangemerkt. Dat oordeel geeft, gelet op hetgeen onder 2.4 is overwogen, blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:17

Zaaknummer: 15/01127

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.L.J. van Strien

Advocaten: S.M. Kurvers

Wetsartikelen: 410 Sv en 416 Sv

ANNOTATIE

De schoonmaker als medeplichtige aan toekomstige hennepsteelt? Noot bij HR 3 november 2015, ECLI:NL:HR:2015:3490.

J.M. ten Voorde

Strafrechtelijk onderzoek naar georganiseerde hennepsteelt wordt gecompliceerd doordat zeer verschillende typen werkzaamheden ten behoeve van de hennepsteelt kunnen worden verricht. Zij roepen de vraag op welke van deze werkzaamheden als strafbare deelneming aan hennepsteelt kunnen worden beschouwd.

Hoewel de aanpak van georganiseerde hennepsteelt prioriteit heeft, betekent dat niet dat iedereen die in verband kan worden gebracht met hennepsteelt ook onder het bereik van de strafwet valt. Zo kan medeplegen van hennepsteelt niet in alle gevallen worden aangenomen. Dat bleek het afgelopen jaar in HR 7 juli 2015, *NJ* 2015/397, m.nt. P.A.M. Mevis. De Hoge Raad casseerde een arrest van het Hof Arnhem-Leeuwarden dat de verdachte had veroordeeld voor medeplegen van hennepsteelt door het voor zijn toenmalige vriendin regelen van de personen die bij haar een hennepplantage hebben aangelegd waarbij de betaling aan de vrouw voor die hennepplantage via verdachte liep.

Naast medeplegen kunnen ook andere deelnemingsvormen worden gebruikt in het kader van de strafrechtelijke vervolging van personen die in verband kunnen worden gebracht met hennepsteelt. Te denken valt bijvoorbeeld aan medeplichtigheid. Medeplichtigheid aan hennepsteelt wordt echter niet zomaar aangenomen. Dat blijkt uit het onderhavige arrest. Op 21 februari 2013 wordt in een pand in Den Haag een hennepkwekerij aangetroffen. Verdachte heeft eind 2012 werkzaamheden verricht in dat pand. Die werkzaamheden betroffen het opruimen van een eerdere oogst in de hennepkwekerij. Van behulpzaamheid van de verdachte bij die hennepkwekerij blijkt niet, ook al beslaat de bewezenverklarde periode 1 februari 2012 tot en met 21 februari 2013. Volgens de raadsman van de verdachte is er slechts sprake van behulpzaamheid achteraf en dat is niet strafbaar.

Zowel de rechtbank als het hof beschouwen de opruimwerkzaamheden als het gereedmaken

van de hennepkwekerij voor een nieuwe oogst. Dat levert volgens hen opzettelijke behulpzaamheid bij hennepsteelt op. Het voor medeplichtigheid vereiste opzet wordt door het hof als volgt omschreven: 'verdachte wist (...) dat het om hennep ging en hij had moeten weten dat hij schoonmaakte met als doel het voorbereiden van een volgende oogst.' Die oogst heeft niet plaatsgevonden, omdat de hennepplantage op 21 februari 2013 in volle bloei door de politie werd aangetroffen en ontmanteld.

In cassatie gaat het vooral om de vraag of de hiervoor vermelde redenering van het hof voldoende is om het voor medeplichtigheid aan hennepsteelt vereiste opzet vast te stellen.

De Hoge Raad richt zijn pijlen op het tweede deel van de redenering van het hof ('hij had moeten weten dat hij schoonmaakte met als doel het voorbereiden van een volgende oogst'). De Hoge Raad overweegt hierover: 'De enkele omstandigheid dat de verdachte ten tijde van zijn opruimwerkzaamheden "had moeten weten" dat hij schoonmaakte met als doel het voorbereiden van een volgende oogst, kan de gevolgtrekking dat de verdachte opzettelijk bij een volgende hennepsteelt behulpzaam is geweest, niet dragen.'

Deze overweging is interessant voor zowel de reikwijdte van medeplichtigheid als voor de betekenis van opzet in de Opiumwet.

Komt de Hoge Raad terug op zijn eerdere relativering van het onderscheid tussen simultane en consecutieve medeplichtigheid (HR 22 maart 2011, NJ 2011/341, m.nt. T.M. Schalken)? Dat zou betekenen dat behulpzaamheid moet worden gereserveerd voor gedragingen ten tijde van het misdrijf, niet voor gedragingen die aan het misdrijf voorafgaan, zoals het schoonmaken ter voorbereiding van hennepsteelt (waarvoor de consecutieve variant van medeplichtigheid zou moeten worden gereserveerd). Dat meen ik niet uit het arrest af te leiden. De vraag die op basis van het arrest volgens mij wel kan worden gesteld is of het enkele schoonmaken van een hennepkwekerij, zonder dat blijkt waaruit dat schoonmaken precies heeft bestaan, voldoende is om als (in de woorden van artikel 49 lid 4 Sr) het opzettelijk gemakkelijk maken of bevorderen van hennepsteelt te beschouwen. In de onderhavige zaak staat vast dat verdachte heeft schoongemaakt en lampen heeft aangeraakt. Welke lampen dat zijn, in hoeverre die lampen (opnieuw) voor hennepsteelt in de woning waar hij heeft schoongemaakt zouden worden gebruikt en of hij nog ander materiaal (zoals koolstoffilters en ander voor de teelt van hennepplanten te gebruiken gereedschap) heeft schoongemaakt, blijkt niet uit de bewijsoverweging van het hof. Evenmin is duidelijk wat tegen hem door anderen met betrekking tot het schoonmaken is gezegd. Uit het enkel schoonmaken van een hennepkwekerij lijkt in ieder geval niet te kunnen worden afgeleid dat daarmee toekomstige hennepsteelt opzettelijk is bevorderd of gemakkelijk gemaakt.

In de tweede plaats kan de redenering dat verdachte had moeten weten wat het doel van zijn schoonmaakwerkzaamheden was de conclusie dat hij opzettelijk behulpzaam is geweest bij hennepteelt niet dragen. De advocaat-generaal merkt in haar conclusie op dat deze redenering 'van een onjuiste opvatting van het hof met betrekking tot het begrip voorwaardelijk opzet getuigt'. Uit de bewoordingen van het hof blijkt volgens de advocaat-generaal namelijk niet dat het de aanmerkelijke kans en het bewust aanvaarden van die kans heeft vastgesteld. Ik vraag mij af of het hof inderdaad voorwaardelijk opzet voor ogen heeft gehad. Het hof begint zijn overweging dat verdachte wist dat het om hennep ging en stelt vervolgens dat hij had moeten weten dat het doel van het schoonmaken was het voorbereiden van een nieuwe oogst. Met het eerste deel van zijn overweging wekt het hof de indruk dat het naar iets anders dan voorwaardelijk opzet neigt, althans – als ik het goed zie – voor zover dat het gronddelict betreft. Het tweede deel (had moeten weten van het doel van zijn werkzaamheden) ziet volgens mij op het opzet op de medeplichtigheid. De overweging van het hof duidt echter niet op opzet, maar heeft meer weg van een culpa-redenering.

De Hoge Raad richt zijn pijlen met name op het 'had moeten weten'. Een dergelijke redenering kan de bewezenverklaring van opzettelijk behulpzaam zijn bij hennepteelt niet dragen. Een culpa-redenering bij het vaststellen van opzet op de medeplichtigheid wordt dus afgewezen. Ook een culpa-redenering bij het opzetdelict dat is tenlastegelegd kan niet door de beugel. Dat lijkt mij volkomen terecht. Opzet en culpa zijn, ook bij medeplichtigheid, twee onderscheiden leerstukken. Wellicht heeft het hof gemeend dat met 'had moeten weten' geen culpa wordt bedoeld, maar een bepaalde interpretatie van wetenschap. In feitenrechtspraak over Opiumwetdelicten komen we een dergelijke redenering vaker tegen (bijv. Rb. Arnhem 12 mei 2010, ECLI:NL:RBARN:2010:BM4209: verdachte 'had beter moeten weten'). Met had moeten weten zou dan worden bedoeld dat het niet anders kon zijn dan dat verdachte wist dat zijn schoonmaakwerkzaamheden waren gericht op nieuwe hennepteelt. Als het hof een dergelijke interpretatie al voor ogen had, dan heeft het hof nog steeds verzuimd aan te geven of blijkt dat de verdachte de hennepteelt heeft gewild. Het arrest van het hof kon volgens mij hoe dan ook niet in stand blijven.

De bewoordingen 'had moeten weten' zijn door het hof ongelukkig gekozen, ook al komen we ze in de feitenrechtspraak dus vaker tegen. Ze laten in het midden of in plaats van opzet ten onrechte voor culpa is gekozen en, voor zover voor opzet is gekozen, blijft onduidelijk of (met enkel deze bewoordingen) beide componenten van opzet (weten en willen) zijn bewezenverklaard. De feitenrechtspraak doet er in het kader van het vaststellen van opzet in de Opiumwet (in het bijzonder bij artikel 10 en 11) derhalve goed aan de associatie met culpa te vermijden.

Biedt het op 1 maart 2015 ingevoerde nieuwe artikel 11a Opiumwet mogelijkheden de

schoonmaker van een hennepplantage te bestraffen? Artikel 11a bepaalt: ‘Hij die stoffen of voorwerpen bereidt, bewerkt, verwerkt, te koop aanbiedt, verkoopt, aflevert, verstrekt, vervoert, vervaardigt of voorhanden heeft dan wel vervoermiddelen, ruimten, gelden of andere betaalmiddelen voorhanden heeft of gegevens voorhanden heeft, waarvan hij weet of ernstige reden heeft om te vermoeden dat zij bestemd zijn tot het plegen van een van de in artikel 11, derde en vijfde lid, strafbaar gestelde feiten, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaar of geldboete van de vijfde categorie.’ Artikel 11 lid 3 Opiumwet betreft de strafbaarstelling van het opzettelijk telen (van grote hoeveelheden (lid 5)) van (onder andere) hennep. Het schoonmaken van voorwerpen (lampen, koolstoffilters, gereedschap en dergelijke) die worden gebruikt voor hennepcultuur zou als het bewerken van voorwerpen kunnen worden beschouwd. In casu zou ik echter niet zonder meer willen aannemen dat de schoonmaker voor overtreding van artikel 11a Opiumwet kan worden bestraft. Artikel 11a Opiumwet verlangt een aantal concreet omschreven gedragingen met voorwerpen of stoffen. Schoonmaken kan op vele manieren gebeuren. Daardoor kan volgens mij niet worden gezegd dat het enkele bewijs dat is schoongemaakt, zonder dat duidelijk is wat is schoongemaakt, overtreding van artikel 11a Opiumwet oplevert.

RECHTSPRAAK

De enkele omstandigheid dat een advocaat-generaal een beklag in de zin van artikel 12 Sv ondersteunt, kan niet een ernstig vermoeden wekken als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

In de aanvraag wordt aangevoerd dat de advocaat-generaal bij het Gerechtshof Amsterdam naar aanleiding van een door de aanvrager op de voet van artikel 12 Sv gedaan beklag over het niet vervolgen van [betrokkene] wegens diens betrokkenheid bij – kort gezegd – de bijstandsfraude ter zake waarvan de aanvrager is veroordeeld, het hof in overweging heeft gegeven het beklag gegrond te verklaren.

De enkele omstandigheid dat een advocaat-generaal een beklag in de zin van artikel 12 Sv ondersteunt, kan niet een ernstig vermoeden wekken als onder 3.1 vermeld. Reeds daarom kan de aanvraag niet worden ingewilligd. Opmerking verdient voorts dat die ondersteuning van het beklag niet betekent dat de advocaat-generaal van oordeel is dat de aanvrager ten onrechte is veroordeeld, nog daargelaten dat de beslissing op het beklag zich niet bij de stukken bevindt zodat niet kan worden nagegaan welke beslissing door het hof is genomen.

Uit het vorenoverwogene vloeit voort dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:21

Zaaknummer: 15/04503

Rechters: A.J.A. van Dorst, J.P. Balkema en J.W. IJssink

Advocaten: L.C. Blok

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de officier van justitie ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard in het ingestelde hoger beroep.

Het middel klaagt dat het hof de officier van justitie ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd niet-ontvankelijk heeft verklaard in het ingestelde hoger beroep.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 15/02248 E, ECLI:NL:HR:2016:1, is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, Economische Kamer, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:3

Zaaknummer: 15/02249

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 138 Sv

RECHTSPRAAK

De aanvraag tot herziening wordt gegrond verklaard, nu sprake is van een persoonsverwisseling.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

De inhoud van dat proces-verbaal geeft steun aan de stelling waarop de aanvraag berust, te weten dat in de zaak die heeft geleid tot de uitspraak waarvan herziening is gevraagd, sprake is geweest van een persoonsverwisseling.

Een en ander levert het ernstig vermoeden op dat de politierechter, ware deze hiermee bekend geweest, de aanvrager van het hem tenlastegelegde zou hebben vrijgesproken.

De Hoge Raad verklaart de aanvraag tot herziening gegrond, beveelt voor zover nodig de opschorting of schorsing van de tenuitvoerlegging van voormeld vonnis van de politierechter en verwijst de zaak naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op de voet van artikel 472 lid 2 Sv opnieuw zal worden berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:10

Zaaknummer: 15/02554

Rechters: A.J.A. van Dorst, J.P. Balkema en J.W. IJssink

Advocaten: L.N. Geerman

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de officier van justitie ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard in het ingestelde hoger beroep.

Het middel klaagt dat het hof de officier van justitie ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd niet-ontvankelijk heeft verklaard in het ingestelde hoger beroep.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 15/02248 E, ECLI:NL:HR:2016:1, is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, Economische Kamer, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:4

Zaaknummer: 15/02250

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 138 Sv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de officier van justitie ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard in het ingestelde hoger beroep.

Het middel klaagt dat het hof de officier van justitie ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd niet-ontvankelijk heeft verklaard in het ingestelde hoger beroep.

De beslissing van de rechtbank tot niet-ontvankelijkverklaring van de officier van justitie in de vervolging is een einduitspraak in de zin van artikel 138 Sv. Ingevolge artikel 404 lid 1 Sv staat tegen een dergelijke einduitspraak hoger beroep open. Het hof heeft de officier van justitie dus ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard in het ingestelde hoger beroep. De omstandigheid dat de rechtbank heeft volstaan met het geven van een mondeling vonnis dat is aangetekend in het proces-verbaal van de terechtzitting, kan grond vormen voor vernietiging van dat vonnis in hoger beroep op de grond dat het niet aan de voorschriften van artikel 358 en 359 Sv voldoet, maar brengt niet mee dat geen sprake is van een einduitspraak waartegen hoger beroep kan worden ingesteld.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, Economische Kamer, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1

Zaaknummer: 15/02248

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 138 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklachten oplichting en witwassen.

Het middel klaagt dat de onder 1 bewezenverklaarde medeplichtigheid aan oplichting niet naar de eisen der wet met redenen is omkleed, nu het daarvoor vereiste opzet niet uit de bewijsmiddelen volgt.

Het hof heeft bewezenverklaard dat de verdachte opzettelijk middelen en inlichtingen heeft verschaft tot het plegen van de bewezenverklaarde oplichting door aan de dader(s) een bankrekening ter beschikking te stellen. Daartoe is vereist dat niet alleen wordt bewezen dat verdachtes opzet telkens was gericht op het verschaffen van die middelen en inlichtingen als bedoeld in artikel 48 aanhef en onder 2° Sr, doch tevens dat verdachtes opzet al dan niet in voorwaardelijke vorm was gericht op het door de dader(s) gepleegde misdrijf. Uit de door het hof gebezigde bewijsmiddelen kan dit opzet niet worden afgeleid.

Het middel slaagt.

Het middel klaagt dat het onder 2 bewezenverklaarde witwassen niet naar de eis der wet met redenen is omkleed, nu uit de bewijsmiddelen niet volgt dat de verdachte 'wist' dat de geldbedragen afkomstig waren uit enig misdrijf.

Het middel slaagt. Uit de gebezigde bewijsmiddelen kan niet zonder meer worden afgeleid dat de verdachte wist dat de op haar bankrekening gestorte geldbedragen van enig misdrijf afkomstig waren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:11

Zaaknummer: 14/03084

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: T. Arkesteijn

Wetsartikelen: 326 Sr en 42obis Sr

RECHTSPRAAK

Verwerping beroep op noodweer niet zonder meer begrijpelijk.

Het middel klaagt over de begrijpelijkheid van het oordeel van het hof dat een ogenblikkelijke wederrechtelijke aanranding van de verdachte door [betrokkene 1] noch een onmiddellijk dreigend gevaar daarvoor aannemelijk geworden is.

Dat oordeel is, in aanmerking genomen de door het hof vastgestelde feiten en omstandigheden, niet zonder meer begrijpelijk, in het bijzonder gelet op de vaststelling van het hof: 'Verdachte belde daarop met zijn mobieltje 112. [betrokkene 1] heeft verdachte toen bij zijn schouder gepakt en het mobieltje uit zijn hand geslagen. Daarop heeft verdachte [betrokkene 1] met een mesje in zijn keel gestoken.' Dat het hof in dit verband niet aannemelijk achtte dat [betrokkene 1], voordat de verdachte hem met een mes in zijn keel stak, de verdachte bij zijn keel had vastgepakt, doet daaraan niet af, nu dat aspect vooral de ernst van de aanranding betreft.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:6

Zaaknummer: 14/01129

Rechters: W.A.M. van Schendel, J. de Hullu en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: X.B. Sijmons

Wetsartikelen: 41 Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad doet de zaak af met toepassing van artikel 80a RO, nu sprake is van een voor eenieder evidente vergissing.

Het tweede middel klaagt dat de strafoplegging onvoldoende met redenen is omkleed, nu het hof heeft verzuimd Reclassering Nederland de opdracht te geven toezicht te houden op de naleving van de in de bestreden uitspraak omschreven voorwaarden en de verdachte ten behoeve daarvan te begeleiden.

Gelet op de aan de voorwaardelijke veroordeling verbonden voorwaarden heeft het hof kennelijk Reclassering Nederland opdracht willen geven het in artikel 14d lid 2 Sr bedoelde toezicht te houden en de daar bedoelde begeleiding te bieden, maar heeft het verzuimd deze opdracht in het dictum van de bestreden uitspraak op te nemen. Het betreft een onmiddellijk kenbare fout die zich voor eenvoudig herstel leent door de rechter(s) die op de zaak heeft/hebben gezeten – overeenkomstig hetgeen de Hoge Raad heeft beslist in zijn arresten van 6 juli 2010 (ECLI:NL:HR:2010:BJ7243, *NJ* 2012/248) en van 12 juni 2012 (ECLI:NL:HR:2012:BW1478).

Maar ook indien zodanige herstelbeslissing achterwege blijft, bestaat in een geval als het onderhavige bij een cassatieberoep, inhoudende de klacht dat het hof heeft verzuimd Reclassering Nederland de bedoelde opdracht te geven toezicht te houden, onvoldoende rechtens te respecteren belang. Er is in zo een geval immers sprake van een voor eenieder evidente vergissing op grond waarvan het ervoor moet worden gehouden dat aan Reclassering Nederland de opdracht is gegeven om het toezicht op de naleving van de bijzondere voorwaarden en de begeleiding van de veroordeelde op zich te nemen.

Gelet hierop en in aanmerking genomen dat ook de overige aangevoerde klachten geen behandeling in cassatie rechtvaardigen omdat de verdachte onvoldoende belang heeft bij het cassatieberoep dan wel omdat zij niet tot cassatie kunnen leiden, zal de Hoge Raad – gezien artikel 80a RO – het beroep niet-ontvankelijk verklaren.

De Hoge Raad verklaart het beroep in cassatie niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:15

Zaaknummer: 15/00689

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 14d Sr

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de officier van justitie ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard in het ingestelde hoger beroep.

Het middel klaagt dat het hof de officier van justitie ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd niet-ontvankelijk heeft verklaard in het ingestelde hoger beroep.

Op de gronden die zijn vermeld in het arrest in de zaak 15/02248 E, ECLI:NL:HR:2016:1, is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, Economische Kamer, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:5

Zaaknummer: 15/03035

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en A.L.J. van Strien

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 138 Sv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft een verzoek tot voeging van een stuk aan het dossier ten onrechte afgewezen.

Het middel bevat de klacht dat het hof een verzoek tot voeging van een stuk aan het dossier ten onrechte heeft afgewezen.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Ingevolge het ook in ontnemingszaken toepasselijke artikel 414 lid 1 tweede volzin Sv zijn de advocaat-generaal bij het hof en de betrokkene bevoegd voor of bij de behandeling van een zaak in hoger beroep nieuwe bescheiden of stukken van overtuiging over te leggen. De uitoefening van die bevoegdheid is evenwel onderworpen aan de eisen die voortvloeien uit de beginselen van een behoorlijke procesorde. Een algemene regel daaromtrent valt niet te geven. Van geval tot geval zal dus moeten worden beoordeeld of aan die eisen is voldaan, waarbij mede betekenis toekomt aan de (belastende dan wel ontlastende) aard van de over te leggen bescheiden of stukken en, indien het gaat om belastende bescheiden of stukken, aan de (al dan niet complexe) aard van de te berechten zaak en het stadium waarin de procedure zich bevindt.

Ingeval bij de behandeling van een zaak in hoger beroep door de advocaat-generaal dan wel door de betrokkene het verzoek wordt gedaan om nadere bescheiden of stukken van overtuiging over te leggen, zal de rechter een afwijzende beslissing op een dergelijk verzoek dienen te motiveren aan de hand van de hiervoor genoemde maatstaf. Indien de rechter het verzoek toewijst, zal hij de overgelegde stukken bij zijn beraadslaging dienen te betrekken (vgl. HR 29 juni 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL7709, NJ 2010/409).

Het verzoek van de raadsman tot het voegen van het onderzoeksrapport van [betrokkene 1] aan het dossier is een verzoek in de zin van artikel 414 lid 1 tweede volzin, Sv. Door te oordelen dat dit verzoek wordt afgewezen op de grond dat de ‘opgemaakte rapportage niet noodzakelijk is voor enige in deze zaak te nemen beslissing’ heeft het hof de aan te leggen maatstaf bij de beoordeling van het verzoek miskend.

Daarbij komt nog het volgende. Het bedoelde rapport bevindt zich bij de stukken van het dossier en is klaarblijkelijk aan het hof overgelegd als nieuw bescheid in de zin van artikel 414

lid 1 Sv. Daarvan uitgaande, strekken de overwegingen van het hof kennelijk ertoe als zijn oordeel tot uitdrukking te brengen dat het hof het rapport niet bij zijn beraadslaging zal betrekken. Daarmee heeft het hof miskend dat het acht zal moeten slaan op de inhoud van op de voet van artikel 414 lid 1 Sv overgelegde bescheiden.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2

Zaaknummer: 14/03448

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: R.P. van der Graaf

Wetsartikelen: 414 Sv

RECHTSPRAAK

De rechtbank heeft met haar oordeel dat de in beslag genomen stukken geen geheimhouderstukken betreffen en kunnen bijdragen aan de waarheidsvinding ter zake van de gerezen verdenking van witwassen, onvoldoende inzicht gegeven in haar gedachtegang.

Het middel bevat onder meer de klacht dat de rechtbank ontoereikend gemotiveerd heeft geoordeeld dat 'de in beslag genomen stukken geen geheimhouderstukken betreffen'.

Ingevolge artikel 98 Sv mogen bij personen met een bevoegdheid tot verschoning als bedoeld in artikel 218 Sv zonder hun toestemming brieven of andere geschriften tot welke hun plicht tot geheimhouding zich uitstrekt, niet in beslag worden genomen. Wel mogen, zoals volgt uit artikel 98 (thans) lid 5 Sv, ook zonder hun toestemming in beslag worden genomen brieven of geschriften die voorwerp van het strafbare feit uitmaken of tot het begaan daarvan hebben gediend, nu dergelijke brieven en geschriften geen object zijn van de aan evenbedoelde personen toekomende bevoegdheid tot verschoning. De aard van de hier aan de orde zijnde bevoegdheid tot verschoning brengt mee dat het oordeel omtrent de vraag of brieven of geschriften object van de bevoegdheid tot verschoning uitmaken in beginsel toekomt aan de tot verschoning gerechtigde persoon. Wanneer deze zich op het standpunt stelt dat het gaat om brieven of geschriften die noch voorwerp van het strafbare feit uitmaken noch tot het begaan daarvan hebben gediend en waarvan kennisneming zou leiden tot schending van het beroepsgeheim, dient dit standpunt door de organen van politie en justitie te worden geëerbiedigd, tenzij redelijkerwijze geen twijfel erover kan bestaan dat dit standpunt onjuist is (vgl. HR 12 februari 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD9162, NJ 2002/439).

De vraag of een in beslag te nemen of in beslag genomen stuk 'voorwerp van het strafbare feit uitmaakt' of 'tot het begaan daarvan heeft gediend' laat zich niet in het algemeen beantwoorden, maar is in het bijzonder afhankelijk van de aard van het in beslag te nemen of in beslag genomen stuk en de aard van het delict dat zou zijn begaan door de (rechts)persoon jegens wie de verdenking is gericht, alsmede de feitelijke gedragingen die hem in dat verband worden verweten.

De rechtbank heeft met haar oordeel dat de in beslag genomen stukken geen

geheimhouderstukken betreffen en kunnen bijdragen aan de waarheidsvinding ter zake van de gerezen verdenking van witwassen, onvoldoende inzicht gegeven in haar gedachtegang.

Indien de rechtbank heeft geoordeeld dat de enkele omstandigheid dat een stuk kan bijdragen aan de waarheidsvinding meebrengt dat dit stuk voorwerp van het strafbare feit uitmaakt of tot het begaan daarvan heeft gediend als bedoeld in artikel 98 lid 5 Sv, heeft zij blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting. Indien de rechtbank niet van die opvatting is uitgegaan, is haar oordeel, mede gelet op hetgeen onder 2.4 is overwogen, ontoereikend gemotiveerd. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat de rechtbank omtrent de aard van de in beslag genomen stukken enkel heeft vastgesteld dat het 'akten en overeenkomsten', alsook 'correspondentie met betrekking tot de transacties' betreffen. Daaruit kan niet volgen dat die stukken voorwerp van de door de rechtbank omschreven verdenkingen van witwassen uitmaken, dan wel hebben gediend tot het begaan van die feiten.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Rotterdam, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-01-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:8

Zaaknummer: 15/03051 15/03059

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en H.A.G. Splinter-van Kan

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 98 Sv en 552a Sv